

Frokostordning

for daginstitutioner i Rudersdal Kommune

Opdateret maj 2024

Hvorfor frokostordning?

I 2008 besluttede Folketinget, at alle børn i daginstitutioner skal tilbydes et sundt frokostmåltid hver dag. Det er kommunens opgave at indføre og administrere ordningen i henhold til de rammer, loven sætter.

I Rudersdal Kommune har frokostordning været indført siden januar 2010. Ifølge loven skal forældrene hvert andet år have mulighed for at stemme om fravalg af frokostordningen.

I denne folder har vi samlet de vigtigste informationer om frokostordningen i kommunen. Her kan du læse mere om:

- ▶ Hvad frokostordningen i Rudersdal Kommune indeholder
- ▶ Hvilke grundlæggende principper ordningen er baseret på
- ▶ Hvordan frokostordningen er finansieret
- ▶ Hvilke regler, der gælder for fravalg af ordningen.

Madens kvalitet

Børnenes frokost er lavet med fokus på kvalitet, økologi og sundhed og Kommunen har opstillet en række krav til maden, som alle køkkener følger.

De overordnede linjer i kravene er, at:

- ▶ Børnene skal tilbydes sund mad, som er ernæringsrigtig, varieret, økologisk, velsmagende, spændende og tilstrækkelig, og som giver en oplevelse af hjemmelavet mad i størst muligt omfang. Maden skal tilberedes og serveres, så den er appetitlig og indbydende.

- ▶ Maden skal overholde Fødevarerstyrelsens anbefalinger og vejledninger for kost til vuggestue- og børnehavebørn. Det betyder, at de overordnede retningslinjer for anbefalet indtag af fedt, kulhydrater, proteiner, kostfibre, vitaminer og mineraler skal overholdes. Desuden skal Rudersdal Kommunes Mad- og måltidspolitik fungere som overordnet ramme. Her står f.eks., at årstidens frugt og grønt skal anvendes, og at forarbejdede produkter skal indeholde så få tilsætningsstoffer som muligt.
- ▶ Maden skal være med "bid i", og børnene skal kunne se, hvad de spiser. Børnene skal præsenteres for såvel traditionelt dansk mad, som retter fra andre lande, så de får forskellige og varierede smagsoplevelser.
- ▶ Der serveres altid et fyldestgørende måltid, hvor kød er tænkt som tilbehør.
- ▶ Råvarer, der benyttes til produktionen, skal være af høj kvalitet. Kommunen benytter økologiske råvarer, så vidt det er muligt. Aktuelt har alle køkkener en økologiprocent på over 90 %

Mad med på tur

Når børnene skal på tur ud af huset, bestiller børnehuset en turkasse fra køkkenet, der består af rugbrød, pålæg og gnavegrønt.

Mad og madproduktion

Frokostordningen i Rudersdal Kommune er baseret på lokal produktion i større eller mindre produktionskøkkener primært i kommunens egne børnehuse og enkelte i andre af kommunens køkkener. Herfra leveres maden hver dag til de øvrige børnehuse.

Køkkentyper

Madproduktionen kan foregå i et samproduktionskøkken, hvor der produceres til flere børnehuse.

Produktionen kan også foregå i et produktionskøkken, hvor der kun produceres mad til børnene i eget børnehus.

Alle de børnehuse, der får maden leveret, har et anretterkøkken.

Alle køkkener følger Fødevarestyrelsens krav om egenkontrol.

Du kan se Fødevarestyrelsens kontrolrapporter i køkkenerne og på www.findsmiley.dk

Når afstemningen om fravalg af frokostordningen er gennemført, udarbejder Dagtilbudsområdet en plan, der viser, hvilke køkkener, der leverer mad til de forskellige børnehuse.

Du kan altid spørge den daglige leder i dit børnehus, hvilket køkken, der leverer maden til dit barns børnehus.

Fravalg af frokostordningen

Hvert andet år er der afstemning om fravalg af frokostordningen i de enkelte børnehuse.

Muligheden for fravalg blev besluttet i Folketinget i juni 2010. Loven fastsætter, at frokostordningen kan fravælges ved, at et simpelt flertal af samtlige indskrevne børns forældre i et børnehus afgiver ønske om at fravælge ordningen.

Forældre har én stemme pr. indskrevet barn, der går i børnehuset. Eventuelle uenigheder mellem et barns forældre om afstemning afklares af forældrene selv, hvis der er fælles forældremyndighed.

Det er vigtigt at understrege, at der ved afstemningen udelukkende kan afgives ønske om fravalg, og at der derfor ikke kan stemmes "ja" til ordningen. Hvis en forælder ikke afgiver ønske om fravalg, vil det i praksis tælle som en tilslutning til ordningen.

I aldersintegrerede børnehuse bliver afstemningen opdelt sådan, at forældre til vuggestuebørn stemmer for sig, og forældre til børnehavebørn stemmer for sig.

Dvs. at et flertal af eksempelvis børnehaveforældre kan fravælge ordningen, mens vuggestueforældrene ikke gør det. Herefter vil kun vuggestue- børnene få frokost.

I de selvejende institutioner er det forældrebestyrelsen, der træffer beslutning om fravalg.

Hvordan skal afstemningen foregå?

Der er mulighed for at fravælge frokostordningen hvert andet år.

Det er op til forældrebestyrelsen i de enkelte institutioner at fastlægge den konkrete procedure for afstemningen inden for de ovennævnte rammer.

Forældrebestyrelsen er ansvarlig for at meddele Dagtilbudsområdet om resultatet af afstemningen og et eventuelt fravalg af frokostordning i et eller flere af institutionens børnehuse.

Fravalget af frokostordningen træder i kraft den efterfølgende 1. januar.

Eksempel

Et børnehus har 40 stemmeberettigede forældre. 19 af dem afgiver ønske om fravalg af frokostordningen.

Ordningen vil ikke blive fravalgt, da et simpelt flertal på 21 forældre ikke har afgivet ønske om fravalg.

Takster

Frokostordningen betales af forældrene og er fuldt forældrefinansieret.

Betalingen for frokostordningen er ikke en del af betalingen for en daginstitutionsplads. Beløbet opkræves sammen med den øvrige betaling for pladsen.

Hvor du som forælder betaler 25 procent af den samlede pris for en daginstitutionsplads, mens kommunen betaler de resterende 75 procent, er frokostordningen altså 100 procent forældrefinansieret.

Hvis du har ret til friplads- eller søskendetilskud, får du også tilskud til frokostordningen.

Taksten for frokostordningen bliver fastsat i forbindelse med vedtagelsen af kommunens budget hvert år.

Du kan læse mere om taksterne på Rudersdal Kommunes hjemmeside.

Forældrearrangerede frokost- og madordninger

Hvis et børnehus fravælger frokostordningen, kan forældrene beslutte at oprette en forældrearrangeret ordning.

Ifølge loven vil der fra 1. januar 2011 være to muligheder for forældre- arrangerede ordninger:

1. Forældrearrangeret frokostordning: Ordning for frokostmåltidet.
2. Forældrearrangeret madordning: Ordninger for den kost, som ikke udgør frokostmåltidet, fx formiddags- og eftermiddagsmad.

Her skal det bemærkes, at alle børn i Rudersdal Kommune tilbydes mellemmåltider, uanset om børnehuset har fravalgt frokostordningen eller ej.

Taksten for en forældrearrangeret ordning må maksimalt svare til taksten for den kommunale frokostordning.

Etablering af forældrearrangerede ordninger kan ikke medføre udgifter for kommunen til

køkkenfaciliteter mv.

Mere information om forældrearrangerede madordninger findes på Rudersdal Kommunes hjemmeside.

Undtagelse fra frokostordning

Børn med særlige madbehov defineres som børn, der på grund af sygdom eller allergi ikke må få bestemte madtyper.

Erfaringer med frokostordningen i Rudersdal har vist, at det næsten altid er muligt for køkkenpersonalet at tage særlige hensyn til dit barns behov for specialmad. Det gælder eksempelvis dokumenteret mælke, æg- og gluten- allergi.

For at vi kan tage højde for dit barns særlige behov, skal du aflevere relevant dokumentation (lægeerklæring) til den daglige leder af dit barns institution.

Herefter indgår I som forældre i en dialog med lederen af dit barns dag- institution, områdelederen og køkkenet, der leverer frokosten, så frokostmåltidet kan tilpasses dit barns behov.

Kød fungerer som tilbehør, når der serveres varm mad. Køkkenerne er derfor i stand til at imødekomme dit barns behov for fx ikke at spise svinekød og garanterer, at børn, der af religiøse grunde har særlige krav til maden, alligevel kan få serveret et fyldestgørende måltid.

Kun i tilfælde af allergi og sygdom giver lovgivningsmulighed for at ansøge om undtagelse fra frokostordningen.

Det er dog meget sjældent, at undtagelser bevilliges. Det skyldes, at køkkenpersonalet i praktisk taget alle tilfælde er fuldt i stand til at servere et sundt måltid, der imødekommer dit barns særlige behov.

kan udtages fra frokostordningen:

1. Barnet skal have en lægedokumenteret allergi eller anden sygdom, der kræver speciel mad
2. Kommunalbestyrelsen skal efter en konkret vurdering finde, at kommunen ikke på forsvarlig vis kan tilbyde barnet frokost i daginstitutionen.

Dagtilbudsområdet er delegeret kompetencen til at foretage den konkrete vurdering på Kommunalbestyrelsens vegne.

Såfremt de to betingelser er opfyldt, kan barnet undtages fra tilbuddet om frokostordning med en nedsættelse af forældrebetalingen til følge.

To betingelser skal være opfyldt, før et barn

RUDERSDAL
KOMMUNE

Dagtilbudsområdets Sekretariat
Stationsvej 36 | 3460 Birkerød
www.rudersdal.dk

RUDERSDAL
KOMMUNE